

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorażczyzny 31. (Tel. 179),
Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 73).

Cena
pojedynczego
egzemplarza

15 gr.

Na dworcach
kolejowych

18 gr.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI

Telefon Redaktora Naczelnego 230
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Wobec strajku generalnego na Górnym Śląsku.

Lwów, 31. lipca.

(C.) Już drugi dzień trwa na Górnym Śląsku strajk generalny, proklamowany przez wszystkie organizacje zawodowe górnicze i hutnicze. Jest to jeden z największych strajków przemysłowych, bierze w nim bowiem udział około 200.000 ludzi. Wybuchł on, jak wiadomo już z zamieszczonych przez nas w tej sprawie depesz, na tle zatargu między związkami zawodowymi, a wielkim przemysłem górnośląskim o warunki pracy i płacy. Przemysłowcy mianowicie, wobec ciężkiego przesilenia, jakie nawiedziło przemysł górnośląski i wobec niemożności konkurowania z produkcją niemiecką, opartą na innych warunkach organizacji pracy, uzależnili dalsze prowadzenie przedsiębiorstw od przyjęcia pewnych postulatów, które wysunęli jako środki sanacyjne dla przetrwania przesilenia. Wśród tych postulatów najważniejszym był i największe od początku przedstawiał niebezpieczeństwo — postulat zaprowadzenia 10-godzinnego dnia pracy.

Przemysłowcy, żądając uwzględnienia tego postulatu, powoływali się na przykład Niemiec, gdzie, jak wiadomo, dekretem z 21. grudnia 1923 r. zniesiono w drodze ustawodawczej 8 - godzinny czas pracy, postanawiając, że może on być przedłużony do 10 godzin, a nawet więcej w razie „naglących potrzeb państwa”. W istocie, w Niemczech obowiązuje obecnie we wszystkich prawie działach przemysłu 10 - godzinny czas pracy, co wpłynęło na podniesienie zdolności konkurencyjnej przemysłu niemieckiego z przemysłem innych krajów. Obliczono mianowicie statystycznie, że w ten sposób koszt produkcji, wynoszący np. w Anglii 175 proc. w stosunku do kosztów przedwojennych, obniżył się w Niemczech do cyfry 103.7 proc.! A jednocześnie podniosła się wydajność pracy, gdy bowiem robotnik w niemieckiej części Górnego Śląska wydobywa 0.913 ton węgla dziennie, to robotnik w polskiej części Górnego Śląska, przy 8 - godzinnym dniu pracy, wydobywa zaledwie 0.630 tonn.

W tych warunkach konkurencja z przemysłem niemieckim stała się istotnie niemożliwa, to też wielcy przemysłowcy postawili poprostu jakby ultimatum: albo postulaty ich — przedewszystkiem zaś przedłużenie dnia pracy — będą przyjęte, rozpocząć się w połowie lipca, rozpocząć się w połowie lipca. Rząd znalazł się w sytuacji nad wyraz trudnej i drażliwej i ostatecznie, wobec grozy położenia i o-

Jak Sowiety zamierzają walczyć z głodem?

JAKIE OBSZARY OBJĘTE SĄ KŁĘSKĄ GŁODOWĄ? — ILOŚĆ GŁODUJĄCYCH WEDŁE OFICJALNYCH DANYCH WYNOŚI 8 MILIONÓW(?) — DOŚWIADCZENIA POCZYNIŁE W R. 1921. — PRZYZNANIE SIĘ RZĄDU SOWIECKIEGO DO BEZSIŁNOŚCI W WALCE Z GŁODEM.

(Telegram własny „Gazety Lwowskiej”)

Postanowienie. 31. lipca.

Z Moskwy donoszą. Ponownie ogłoszono odezwę rządu sowieckiego, streszczającą program zwalczania kłęski głodowej. Odezwa ta przede wszystkim stwierdza w sposób urzędowy ogromne rozmiary tej kłęski, zawiera bowiem przyznanie, że „nieurodzajem objęte zostały średnie i południowe obszary nadwołżańskie, znaczna część Rosji południowo-wschodniej, oraz większość wschodniej Ukrainy”. Obszary te — twierdzi rząd — liczą do 8 milionów mieszkańców(?).

Dalej rząd usiłuje pocieszyć ludność zapewnieniem, że obecnie „nie może być mowy o połączeniu rozpaczy lub bezradzie”, aczkolwiek bowiem tegoroczny nieurodzaj nie ustępuje w sile i fatalnych następstwach panicznej kłęsce głodowej z roku 1921, jednak ogólna sytuacja państwa czerwonego ma obecnie być lepszą, gdyż rząd dysponuje obecnie znacznymi zapasami zboża. Dalej rząd zapowiada wyznaczenie 20 milionów rubli złotych na akcję ratowniczą dla głodnej ludności. Z wymienionej kwoty wyznaczono 14 milionów na pomoc ludności dorosłej (droga organizacji robót publicznych) sześć zaś milio-

nów przeznaczono na ratowanie ginących z głodu dzieci. System masowego przeniesienia głodujących dzieci na wyżywienie do rejonów urodzajnych, nie będzie w tym roku stosowany, doświadczenie bowiem z roku 1921 dało bardzo fatalne skutki, a to — w rezultacie tego systemu większość oderwanych od rodzinnych stosunków dzieci zginęła od różnych epidemii z niedzy.

Ponadto rząd postawił zwolnić właściciństwo dotkniętych głodem rejonów (częściowo lub nawet całkowicie) od wszystkich podatków bezpośrednich. Ponieważ — oświadczają dalej rząd moskiewski — podstawową przyczyną powtarzających się kłęk głodowych jest posucha, „Sowtarkom” ma opracować plan przeprowadzenia zakrojonych na wielką skalę robót melioracyjnych, które mają zapobiec dalszym posuchom.

Charakterystycznym jest końcowy ustęp tej odezwy: rząd „z całą szczerością” przyznaje się do swej bezsilności oświadczając bowiem, że całą uplanowaną akcją ratowniczą zostanie na papierze o ile, sama ludność nie poprze jej swą najdalej idącą ofiarnością i szeroką współpracą.

poru ze strony przemysłowców, musiał zaakceptować ich żądania i wydał w d. 18. lipca rozporządzenie, przedłużające na okres 3 - miesięczny czas pracy w hutach na 10 godzin dziennie.

To stało się hasłem dla żywiołów wywrotowych do rozpoczęcia agitacji wśród mas robotniczych na rzecz strajku, a komendę od pierwszej chwili objęli agenci komunistyczni. Doprowadzili oni w rezultacie, przez wywoływanie t. zw. dzikich strajków, do zamknięcia hut żelaza, ołowiu i cynku, a wtedy, uważając widocznie sytuację jako zupełnie dojrzałą dla swych celów, przystąpili już zupełnie jawnie do propagandy czynu. Tak zwany „Komitet 21” z osławionym komunistą górnośląskim Wieczorkiem na czele postanowił urządzić w ubiegłą niedzielę w Katowicach kongres „Rad Załogowych” i proklamować na nim republikę sowiecką na Górnym Śląsku. Przygotowane w tym celu odezwy wzywały robotników do chwycenia za broń i obalenia panu-

jacego ustroju. Były także przygotowane znaczne zapasy broni i amunicji, jak się następnie okazało, niemieckiego pochodzenia.

Dokonane niespodzianie z soboty na niedzielę aresztowania wśród komunistów udaremniły te plany, a że jednocześnie podjęte przy współudziale delegatów Rządu pertraktacje oraz pomyślniejszy przybierał obrót — zdawało się już, że przyjdzie do załagodzenia zatargu i wyklarowania sytuacji. W ostatniej jednak niemal chwili nastąpił zwrot niespodziewany na rzecz strajku — i organizacje zawodowe proklamowały od środy strajk generalny. W wydanej odezwie organizacje te oświadczają, że rokowania rozbiły się o opór pracodawców, a strajk jest protestem przeciwko ich stanowisku, oraz przeciwko zamykaniu kopalni.

Postulaty, jakie organizacje zawodowe postawiły przemysłowcom, brzmią, jak następuje: 1) Płace godzinne z czerwca mają pozostać bez zmiany. 2) Przydział wę-

gla deputowanego również bez zmiany. 3) Czas pracy przy wielkich piecach i wszędzie, gdzie temperatura przewyższa 30 stopni C, winien być utrzymany przez 8 godzin. 4) Dla cynkowni — rozszerzenie czasu pracy do 10 godzin musi być uchylone. 5) W fabrykach, nieobjętych rozporządzeniem o 10-godzinnym dniu roboczym, mają być uwzględnione wystąpienia przemysłowców o wprowadzenie 10-godzinnego dnia pracy. 6) Rozszerzenie na G. Śląsk ustawy o urlopach robotniczych.

Sytuacja, jaka skutkiem strajku wytworzyła się na Górnym Śląsku, jest istotnie groźna. Przedewszystkiem dla Państwa, gdyż w obecnym okresie przesilenia ekonomicznego i niedoprowadzonej jeszcze do końca sanacji gospodarczej, strajk na Górnym Śląsku, który w tej sanacji odgrywa tak bardzo ważną rolę, jest naprawdę katastrofą. Zachodzi także obawa, że strajk ten pod wpływem agitacji komunistycznej zamieni się w akcję polityczną o charakterze antypaństwowym, co znowu doprowadziłoby w konsekwencji do ubolewania godnych i naprawdę niebezpiecznych powikłań wewnętrznych, i to właśnie w chwili, gdy trzeba nam skupić wszystkie siły i środki do przetrwania ciężkiego przesilenia, w jakim się znajdujemy. Bo to pewna, że płatni nałemnicy bolszewicy zechcą za wszelką cenę wywołać w Polsce groźny dla naszej państwowości ferment i dążyć będą wszelkimi środkami do przerzucenia w danym momencie swej zbrodniczej akcji z Górnego Śląska na inne punkty.

Do tego wszystkiego dopuścić nie wolno. Nie wolno ze względu na spokój wewnętrzny i na prestige Państwa, nie wolno także ze względu na samych robotników górnośląskich, których zbrodnia agitacja żywiołów wywrotowych pchnęła do strajku w momencie dla sprawy ich jak najnieodpowiedniejszym. Skoro bowiem przemysłowcy sami dążyli do lokantu i tylko interwencja Rządu uniemożliwiła im urzeczywistnienie tego zamiaru — to rzecz jasna, że strajk obecny może im być tylko na rękę i że zechcą przetrzymać go tak długo, dopóki nie będą mogli dyktować robotnikom warunków. A to oznacza nędzę setek tysięcy istot, nędzę, której końca przewidzieć niemożna.

To wszystko nakazuje dążyć do jak najrychlejszego ugodowego załatwienia przesilenia na Górnym Śląsku. Rząd złożył dowody dobrej woli i szczerych chęci zażegnania strajku, a stanowisko, jakie zajął w ostatnich pertraktacjach, miało przekonać robotników, że dąży wszel-

kiemi słam, do tego, by skłonić pracodawców do utrzymania w kopalniach status quo. Trzeba więc teraz zgodnego współdziałania wszystkich czynników, bez względu na przekonania społeczne i polityczne, w kierunku zlikwidowania zatargu, który doprowadził do wybuchu strajku.

W tej sytuacji, jaka wytworzyła się na Górnym Śląsku, idzie już nie o sprawy tej lub innej organizacji politycznej czy społecznej, nie o to, czy zwycięży ten punkt widzenia lub inny, lecz idzie prosto o sprawy ogólnonarodowe, idzie o utrzymanie ładu i spokoju wewnątrz, potrzebnego nam w tej krytycznej chwili wzmożonego ataku wrogich naszej państwowości żywiołów na naszą Ojczyznę bardziej niż kiedykolwiek indziej. Gdy bolszewicy szli na Warszawę, posłaliśmy jak jeden mąż walczyć z wrogiem zewnętrznym, dziś ten wróg buszuje pośród nas i ten jest groźniejszy. Więc i walka z nim tem trudniejsza. Podając też trzeba wspólnymi siłami, póki czas, póki jeszcze nie zapóźno.

Proces krakowski.

Kraków, 30. lipca. Po pierwsze przystąpił przewodniczący do omówienia całości rozprawy. Przedstawia genezę wypadków, jak ciężkie położenie ekonomiczne, drożyzna, które w rezultacie doprowadziły do wybuchu strajków. Omawia zarządzenia Min. Spraw Wojsk. D. O. K., wprowadzające postępowanie dożalne. Tęm zaś b'v' zakaz odbywania zgromadzeń. Następnie kreśli perzadek epizodów w dniu 8. ust. Rozbrojenie policji, szarżę ulanów. Przewódca mogli wezwać tłum do uspokojenia. Dużą rolę odgrywa obecnie czas. Gdy inaczej sadzić należy tych, którzy o godz. 10-tej mieli karabin w ręku, a później tych, którzy z nim popołudniu wchodzili. Przypomina zeznania oficerów 8 p. ul., pełne tragizmu momenty szarż, śmierć rtm. Bochenka. Panowie przysięgli, muszą zdać sobie sprawę z tego obchodzenia się z wojskiem, gdyż do ulanów strzelano z zasadki. Odczytuje ustawę o zachowaniu się wojska, która powiada, że gdy w obecności wojska tłum dopuszcza się gwałtu, to wojsko ma użyć broni bez zapowiedzi. Z zeznań świadków wnoszą należy, że zajeścia były przygotowane. Godzina 19-ta, rozprawa i przemówienie przewodniczącego trwa dalej. Przy puszczać można, iż wyrok zapadnie jutro wieczorem.

W sprawie opróżnienia Zagłębia Ruhry osiągnięto zupełne porozumienie.

PRZEDSTAWICIELE NIEMIEŃ PRZYBEDĄ DO LONDYNU W PRZYSZŁYM TYGODNIU. — MEMORIAŁ FABRYKANTÓW ANGLIJSKICH DO IZBY GMIN W SPRAWIE POŻYCZKI DLA NIEMIEC. — FABRYKI NIEMIECKIE ZNAJDUJĄ SIĘ W DOSKONAŁYM STANIE. — KONFERENCJA ZAKOŃCZY SIĘ W CZWARTEK PRZYSZŁEGO TYGODNIA.

Londyn, 30. lipca. (Tel. G. L.) „Telegr. Comp.”. Rzeczoznawcy francuscy, belgijscy i włoscy, zebrali się wczoraj na konferencję w sprawie wojskowej okupacji Zagłębia Ruhry. Jak słychać, osiągnięto prawie zupełne porozumienie. Mówią o zapewnieniu stopniowego opróżnienia Ruhry, analogicznie do planu gospodarczego opróżnienia. Uzgodnienie tych etapów ma być uzależnione od różnych warunków, szczególnie od wypełnienia zaleceń Davesa.

Paryż, 30. lipca. (Tel. G. L.) Ze strony komisji reparacyjnej oświadczone sprawozdawcy „Martin’a”, że komisja nie widzi powodu przyspieszenia swej podróży do Londynu, gdyż będzie ona mogła rozpocząć prace po wysłuchaniu reprezentantów Niemiec, zaś przedstawiciele Niemiec przybędą prawdopodobnie do Londynu z początkiem przyszłego tygodnia.

Londyn, 30. lipca. (Tel. G. L.) Rzeczoznawcy finansowi Aron ze strony Francji, Fisher ze strony Anglii i doradca prawny Fromageot zastanawiali się wczoraj popoł. nad kwestią kompromisowej formuły, dotyczącej gwarancji, która by zadowolila finansistów, mających udzielić pożyczkę Niemcom. Ponieważ redakcja formuły nie została ukończona, posiedzenie odroczone. W kołach, zbliżonych do konferencji panuje przekonanie, że delegaci niemieccy zostaną zaproszeni dopiero w przyszłym tygodniu.

Londyn, 30. lipca. (Tel. G. L.) „Daily Mail” podaje, że związek fabrykantów angielskich zwrócił się do parlamentu z memoriałem, w którym wypowiada się przeciw rozpisanie pożyczki niemieckiej w Anglii. Memoriał podnosi, że fabryki niemieckie znajdują się w doskonałym stanie. — Robotnicy

niemieccy pracują dłużej, aniżeli angielscy i są od angielskich robotników gorzej płaćeni. Taryfy kolejowe w Niemczech są niższe niż w Anglii. Dzięki spadkowi marki niemieckiej rząd niemiecki uwolnił się od długów wewnętrznych. Wprawdzie spadek marki zdeorganizował przemysł niemiecki wobec czego na razie konkurencja nie daje się silnie odczuwać jednakże z czasem przemysł niemiecki wzmożni się, a wtedy ucierni przemysł angielski, zwiększy się w An-

gli brak pracy i zarobki spadną. Z tych wszystkich powodów należy dokładnie zbadać sprawę pożyczki dla Niemiec.

Londyn, 30. lipca. (Tel. G. L.) Najważniejszym wypadkiem dnia dzisiejszego były narady, jakie wczoraj odbyli główni delegaci na konferencję londyńską. Narady te, które w początkowym stadium konferencji odbywano codziennie, po pewnej przerwie zostały wznowione z udziałem Hymansa i barona Hajaki. Natomiast nie odbyły się zapowiedziane na dziś obrady komisji pierwszej i trzeciej i odbędzie się dopiero jutro.

Wiedeń, 30. lipca. (Tel. G. L.) „N. Fr. Presse” donosi z Londynu: w kołach angielskich sadzą, że konferencja zakończy się we środę, lub czwartek przyszłego tygodnia. Obrady komisji zakończą się najpóźniej w sobotę.

Wojowniczy nastrój trwa dalej...

REZOLUCJE „PROFINTERNA” WZYWAJĄ DO MIĘDZYNARODOWEJ AKCJI SABOTAŻOWEJ. — ŹRÓDŁA POMOCY FINANSOWEJ DLA OSTATNICH STRAJKÓW W EUROPIE. — BUŃCZUCZNE WYBURZENIA FRUNZEGO NA KONGRESIE „KOMSOŁÓW”. — „ARMIA SOWJECKA MA NA CELU OBRONĘ INTERESÓW PROLETARIATU CAŁEGO ŚWIATA”.

(Telegram własny „Gazety Lwowskiej”)

Pogranicze sów., 31. lipca.

Z Moskwy donoszą: W ślad za ogłoszeniem przez „Komintern” (t. zw. III. międzynarodówka) rozpoczęcia nowego okresu wzmożonej akcji przewrotowej celem zorganizowania oraz przyspieszenia „rewolucji światowej” — o czym donosiliśmy już obszernie — także odbyły się w Moskwie międzynarodowe zjazdy robotniczych organizacji komunistycznych (t. zw. „Profintern”) również zatwierdził projekt natychmiastowego wszczęcia „wielkiej akcji zaostrożonej walki robotników całego świata z kapitalistami oraz przedsięwzięć”, przy czem zwalczanie „świata burżuazyjnego” ma być przeprowadzone na platformie międzynarodowej, jednak pod egidą Moskwy.

Cóż to ma znaczyć w praktyce

politycznej? Na to pytanie odpowiada jednogłośnie rezolucja zjazdu, która brzmi następująco: „Podstawowym zadaniem „Profinternu” jest w obecnym okresie zesrodkowanie akcji w jednym centrum oraz najdalej idącą koordynacją walki klasy robotniczej przeciw burżuazji na całym świecie. Tylko w ten sposób — mówi dalej rezolucja — potrafimy wszcząć walkę z kapitalistami na terenie międzynarodowym oraz wyřać drogę dla rewolucji międzynarodowej i — co za tem idzie — dyktatury proletariatu we wszystkich państwach świata”. Druga rezolucja zjazdu, omawiając dokładnie „strategię robotników w czasie strajków”, nawołuje do stosowania szerokiego a bezwzględniego sabotażu: „Koniecznym jest zwracać w czasie strajków baczną

Fejleton „Gazety Lwów” z d. 1. VIII 1924

MAGDALENA SAMOZWANIEC.

Nieodżałowane czasy.

Dla lwowskich pań.

Warszawa, w lipcu.

Tak się ciągle mówi w nieładzi sposób o dzisiejszych czasach! To smutne. Przynajmniej Panie nie powinny wygadywać, bo właśnie przedwojenne czasy były dla kobiet straszne, w każdym razie rok 1905-ty, 1909-ty, 10-ty. — Już nie mówiąc o tem, że mamy obecnie wolną ojczyznę i dostęp do morza a nawet całą literaturę o polskim morzu i słownik polskich marynarskich wyrazów: fordevind, beiderwind sztermwał, szyper, bosman, skuner, dryft i strad (strand), co jest przecież wstrząsające i rozcuchające. (Na równi z przedwojennym „palois” galicyjskiego ulana: „mel-duje pokornie co śwadona stelowa-na na hofe” i z bogatą, ciekawą gwara polskiego ludu w Ameryce

daremnie czekającego na swego pierwow: np. matka sklenikarka do takiegoż synka: „Stasiu! Powalkuj do huczerni (rzeźnia) tylko sajdukiem (side-walk) bo cie kara (car) przejeździe!”). — Wiec, nie mówiąc już o tem wszystkim oziębłym sercem, nie przypominając że miło jest wrzucić do skrzynki białej z czerwonym list z polską marką, ręką w polskiej rękawiczce (o! już pękła!) zapytani sie was moje kobiety, czy chciałybyście znaleźć się nagle przed lustrem rano, szukające spinki, szarpiące się z meskim sztywnym kołnierzykiem jak pierwszy lepszy szewc, karciarz, alkoholik, i wiążące niezgrabnie meski krawat, nudziarza w ciapki, kropki lub mieniącego się na twarzy? — Co mnie i tobie, krawacie! A jednak tak było. — Przepraszam, a to co wygląda z za ucha? Ach to kawałek lokciowego „szczura” inaczej postiszu, który trzeba chytrze przypląć pod włosami, by tworzył okap na czolem, a widokiem swym nie dawał się ludziom we znaki. Bluzeczka w prążki zefirowa wciąż wylazi

paska, rzetknięcia ordynarnego, a plisowana welniana spódnica wzbogaca wdzięki niższego rzędu. No ale ponieważ idziemy do dentysty (wówczas panowały zęby) i fortepian — gamy i etudy) włożymy kapelusz Pudło wielkości rondla Flo-rijańskiego waruje w kącie. Ach pamiętam znaleziony niedawno na strychu kapelusz z tych czasów. Był straszny. Jakiś szapo - saurus ptero - kapelusz jurajski. Wielkości parasola ale nie wchodzący na głowę, z resztką kury. W katalogu z „Au bon Marche” nazywał się „petit chapeau Trotteur, prix 19 Fr. 99 centimes”. Otóż podobne monstrum wyciąga Pani z pudła, lub też płacek bury, angielska czapeczka obwodu trzech jardów, śmieszna jak marzenie. (Niestety, pamiętam dobrze! Miałam elegancką bratową, która nosiła bez pamięci płacek a pod płackiem „szczura”). Potem przypina się to mocno na wyłot ogromnymi secesyjnymi szpilami. Następnie kładzie niedowcipny mięki płaszcz lub rajtrok, i zwracając nudne rękawiczki bez grzechu (fren-

dzli, zębów, szachów muszkietarów) bierze do ręki (wówczas pogoda w Polsce była równie wadliwa) parasol o ręczce też bez grzechu i cienkiej. No i idzie. A na ulicach niebardzo jest bogato, bo to ani świętych kobiet wschodu ani nuworiszek jeszcze niema, zobaczysz co najwyżej prywatne panienski z matką, których suknie są z przodu raczej podarte zato z tyłu długie i zblocone, damę wygiętą, niesącą na głowie kapelusz jak kosz z owocami, o której już wszyscy wiedzą co za jedna bo sie nperfumowała. „et ça se se fait pas”, dziadówkę bez dolarów w kieszeni, kilku panów równie smutnych jak dzisiaj, i kilka psów nie cierpiących zwłoki. W sklepach też nie zobaczysz coby ci nie dawało spać po nocach bo bezcenne namiętne perfumy Coty’ego, malowane fulary chrzyszczyny haftowane, czarna jedwabna bielizna i włóczkowe dziwactwa oraz podwiązki ze strusich piór lub z twarzami lalek kryją się jeszcze za plecami zbliżającej się wojny.

uwagę na zdemolowanie w pewnych wypadkach aparatów technicznych, maszyn i innych urządzeń, aby przez zniszczenie fabryk i warsztatów uniemożliwić zrywanie strajków przez lamistralków. W celu prowadzenia tego sabotażu w każdym przedsiębiorstwie, ogłaszającym strajk, powinny być zorganizowane specjalne „sabotażowe jachejki”, podporządkowane komitetom strajkowym.

Zapowiadając organizowanie wielkiej akcji strajkowej „w międzynarodowym masstale”, rzekomo pod pozorem obrony 8-godzinnej pracy, normalnych płac zarobkowych i t. d., a faktycznie w celu „otwarcia drogi ku zwycięstwu rewolucji światowej i dyktatury proletariatu”, „Profintern” równocześnie zatwierdził dokładną „instrukcję” co do organizacji szerokiej międzynarodowej pomocy finansowej dla strajkujących, dla organizacji akcji bojkotowej wobec przedsiębiorstw, pracujących w czasie strajków. W instrukcji powiedziano dalej, że „szczególnie odpowiedzialna rola przypada kolejowcom, którzy powinni przeszkadzać wszelkim środkami w dostarczaniu węgla, metalu i innych surowców do punktów, objętych strajkiem. Należy zorganizować fundusze dla strajkujących krajowe, oraz „światowe międzynarodowe” i t. d.

Ciekawe jest, że wymieniona akcja i sposoby jej przeprowadzenia „Profintern” uchwalił w myśl planu i programu francuskiego działacza komunistycznego Martrussego.

Niemniej buńczuczno - wojowniczy przebieg z zapowiedzią bliskiej wielkiej ofensywy czysto - wojskowej, miał VI. międzynarodowy kongres „komsomolów” (młodzieży komunistycznej). Tym razem autorem tych rewelacyjnych oświadczeń był zastępca prezesa „Naczelnej sowieckiej rady wojskowej” Frunze, który, omawiając ściślejszą łączność armii czerwonej i awangardy proletariatu („komsomolów”) powiedział m. innemi, co następuje: „Wiemy wszyscy, że bliska jest już chwila, kiedy zahartowany (?) w bojach „Komintern” powiedzie miliony proletariuszów na rozpaczliwą walkę, wiemy również, że bliska już jest chwila zwycięstwa świata pracujących”.

„Pamiętajcie — mówił dalej Frunze, — że idea zbrojnego powstania, idea zbrojnej walki pracujących z światem kapitalistycznym powinna wkorzenić się w ciało i krew każdego z was. Armia czerwona powołana jest nie tylko do obrony granic naszego państwa, jest ona zbrojną siłą robotniczej klasy z całego świata, a dla tego też przedstawia ona jak najpotężniejsze narzędzie w rękach całej międzynarodówki komunistycznej dla obrony włościan i robotników wszystkich państw”.

Przyznanie — zaiste znamienne w ustach naczelnego wodza armii czerwonej.

REDAKCJA „GAZETY LWOWSKIEJ” OCENIAC BĘDZIE NASZYCH SZPALTACH NOWE WYDAWNICTWA JEDYNI TYLKO WÓWCZAS. GDY ONE NADSYŁANE BĘDĄ WPROST POD ADRESEM REDAKCJI, NIE ZAS JEJ POSZCZEGÓLNYCH CZŁONKÓW.

Przebieg strajku na Górnym Śląsku spokojny.

Mimo agitacji komunistów zaburzeń nie ma!

ODEZWY ORGANIZACJI ZAWODOWYCH WZYWAJĄ ROBOTNIKÓW DO PRZEPĘDZENIA AGENTÓW KOMUNISTYCZNYCH. KLAMLIWE WIEŚCI ZAGRANICĄ. SPOKOJU NIGDZIE NIE ZAKŁÓCONO.

(Telefonem od naszego koresp.)

Katowice, 31 lipca.

(Ct) Do wczorajszych moich informacji, które niemal wyczerpująco przedstawiły sytuację, niewiele mam dziś do dodania. Związki zawodowe wzywają w swoich odezwach robotników, ażeby przepędzili agentów komunistycznych, namawiających do porzucenia t. zw. robót koniecznych, albowiem komunistom chodzi o wywołanie zaburzeń, a nie o zwycięskie przeprowadzenie strajku. Nie jest wykluczone, że strajk w przemyśle metalowym jeszcze z końcem tego tygodnia będzie zlikwidowany. Wiadomości, rozsiewane zagranicą przez naszych wrogów o rzekomo groźnym położeniu na Górnym Śląsku, są kłamstwem. Na całym Śląsku panuje spokój. Wojsko i policja obsadziło wszystkie kopalnie i zakłady.

Katowice, 31 lipca godz. 13

Sytuacja strajkowa od wczoraj nie uległa do tej chwili żadnej zmianie. Wyteżona agitacja agentów bolszewickich trwa w dalszym ciągu, spotyka się z silną kontrakcją ze strony wszystkich zorganizowanych w PPS. i Związkach Zawodowych elementów robotniczych, oraz ze strony wszystkich rozsądniejszych czynników wśród robotników wogóle. Do tej chwili do zaburzeń żadnych nie przyszło — wszędzie panuje spokój. W ostatnich godzinach przytoczyło się do strajku jeszcze kilka mniejszych przedsiębiorstw z rozmaitych gałęzi przemysłu, w których praca dotąd trwała. Policja oraz władze wojskowe interweniują wszędzie tam, gdzie zachodzi obawa, że mogłyby doznać przerwy t. zw. „roboty konieczne”.

Sensacyjne rewelacje pisma paryskiego o mordzie na Matteottim.

(Telegram własny „Gazety Lwowskiej”)

Paryż, 31 lipca.

Wchodzące w Paryżu pismo „L'Oeuvre” ogłasza w ostat. dniach cały szereg sensacyjnych dokumentów, mających na celu udowodnienie, że organizatorem mordu, dokonanego na socjal. pośle Matteottim, był sam premier Mussolini. Rewelacje te — rzecz jasna — wywołały ogólne zainteresowanie. Wedle danych z miarodajnego

źródła, ogłoszone obecnie dokumenty, obciążające Mussoliniego, zostały oddane do dyspozycji redakcji „L'Oeuvre” przez byłego włoskiego ministra-premiera Finziego. Również z tego źródła mają pochodzić inne kompromitujące Mussoliniego informacje co do prawdziwych aranżerów ostatniego sensacyjnego mordu politycznego we Włoszech.

Francja a Alzacja i Lotaryngja.

CIEŻKA PRÓBA DLA PATRYOTYZMU PRZYŁACZONYCH PROWINCJI. — WZGLĘDY PAŃSTWOWE NIE POZWALAJĄ NA DALSZE UTRZYMANIE WYJĄTKOWEGO REŻIMU. — PROPAGANDA PRZECIW ROZDZIAŁOWI KOŚCIOŁA OD PAŃSTWA I NAUCZANIU ŚWIECKIEMU PŁASZCZYKIEM DAŻEN SEPARATYSTYCZNYCH. — KTO PROWADZI STER TEGO RUCHU. —

(Korespondencja własna „Gazety Lw.”)

Paryż, 27. lipca.

Muszę was poinformować o kwestii alzacko - lotaryngskiej, albowiem od kilku dni istnieje sprawa Alzacji i Lotaryngji.

Wiadomo Wam, że w r. 1918, skoro te dwie piękne prowincje, które były wydartę Francji przez traktat frankfurcki, a które zresztą zachowały nienaruszoną miłość dla Ojczyzny, od której je oderwano, cieszyły się specjalnym statutem tymczasowym.

Dla powodów politycznych samych przez się zrozumiałych, nie chciano, bynajmniej zrażać niektórych elementów ludności, przywiązanych bardzo głęboko do swoich tradycji i poddać ich prawom ogłoszonym we Francji niedawno 1871 a 1914 rokiem, a które te prawa miały być obowiązujące jednolite w całym państwie. To znaczy, że zdecydowano nie rozciągać natychmiast na prowincje odzyskane rozporządzeń odnoszących się do odłączenia Kościoła od Państwa i nie zaprowadzać nauki świeckiej w szkołach publicznych.

Dzięki specjalnej tolerancji zatrzymano w gimnazjach, w liceach i szkołach państwowych nauczycieli trzech religii: katolickiej, żydowskiej i protestanckiej, płacąc im pensje.

Jako człowiek, który długie miesiące spędził w Polsce i przyszedł, jak silny jest sentyment religijny, a szanując głęboko wszelkie wierzenia, powstrzymam się od sążowania się w rozważanie oportunizmu płynącego z prawa francuskiego. Jest ono już dawno. Jest zastosowane na całym terytorium. Alzacja i Lotaryngja, jako nieodłączne od dawna części Ojczyzny, nie mogą w żaden sposób wiecznie żyć pod wojakowym reżimem. Było to tem potrzebniejsze, że zanurzono, iż pod płaszczykiem nauczania religijnego, dokonywała się propaganda, zmierzająca

do nienawistnej, jak zachęcenia do ruchu separatystycznego.

Z chwilą dojścia do władzy gabinetu Heriota, Rząd zaniepokoił się tą sytuacją i Premier w swojej deklaracji w Parlamencie oświadczył, że między innymi projektami jakie złoży w najbliższym czasie, wnieśli także i ten, któryby zmierzał do rozciągnięcia na Alzację i Lotaryngję wszystkich przepisów prawnych, obowiązujących całą Francję.

Oznaczało to, że prowincje odzyskane muszą, ażeby istotnie uczestniczyć w życiu pełnem Ojczyzny, do której powróciły, zasymilować się z innymi prowincjami, a wobec tego wszystkie tymczasowe rozporządzenia winny być usunięte, a więc i prawo o separacji będzie tam zastosowane, jak wszędzie w instytucjach państwowych, a więc nauczanie religijne będzie usunięte.

Oczywiście, samo przez się rozumie się, że podobnie jak i w innych częściach Francji, rodzicom przysługują prawa jeżeli to uznają za potrzebne, uczenia dzieci swoich religij.

Ale nieprzyjacieli, t. z. zmysłu separatystycznego, czuwał. I zaledwo deklaracja ministerialna była znana w Alzacji, natychmiast niektóre jednostki z kleru, z pomiędzy których nie jedna nie wahała się w czasie aneksji, być doskonałym agentem germanizacji, podniosły hałas i to bardzo głośno, trapiąc na alarm o prześladowaniu. Mówili oni: nie chcemy mieć nic wspólnego z Francją Jules Ferry, Paul Bert i Gambetty; nie chcemy mieć nic wspólnego ze szkołą świecką. Chcemy, ażeby Alzacja została taką, jaką ją Francja przyjęła na swoje łono. (Proboszcz Hal) Znaczy to w ustach tego księdza, który był tak cennym pomocnikiem Hohenzollernów: chcemy zachować reżim niemiecki.

Biskup strasburski Ruch nie zadowolili się bynajmniej słowami, zorganizował opór i jedne, niekiedy tysiące wieśniaków alzackich, w których wnętrzu, że chodzi o wypędzenie księży i zakonnice z kraju, że zabraniają praktykowania wyznań religijnych i uczenia religii, zapretowali w Strasburgu przeciw rozporządzeniom, których nawet nikt nie marzył wprowadzać.

Ażeby dobrze zrozumieć sens tych manifestacji, a przynajmniej, dobrze rozróżnić cel do którego zmierzają ci podżegiwacze, należy uświadomić sobie, że ci sami propagandziści idei religijnej stają deba i to gwałtownie przeciw obowiązkowi nauczania dzieci języka francuskiego. Bronią oni „Muttersprache”, t. z. tej powy. do której uczenia się zmuszono siłą rzezi Alzacji i Lotaryngji.

Polacy z Królestwa, Wv z Krakowa i Poznania, którzyście cierpieli bardzo z tego powodu, że nie mogliście jawnie posługiwać się Waszą mową, powiedzcie, czy język niemiecki, język rosyjski był Waszą „Muttersprache” i czy język niemiecki może być „Muttersprache” Alzackich i Lotaryngczyków, synów Francji.

W istocie tedy, to przeciwko jednolitości narodowej pragnie garstka metów lokalnych o przedkach, nie przynoszących im zaszczytu do której to garstki przytoczyło się kilku

Francuzów z wewnątrz kraju, za-
ślepienych partyjniactwem. To po-
czciwko Francji republikańskiej pró-
dzą się zbuntować część ludności
prostej i przywiązanej do tradycji,
denuncjując ją w chwili doprowadze-
nia ich do przyłączenia się do ruchu
separatystycznego, o którym oni
marzą, a który skazany jest z góry
na niepowodzenie, albowiem ogro-
mna większość kraju, zorientowa-
wszy się, jaka jest jej gra, będzie
walczyła z zapalem przeciwko nim,
aż doprowadzi do zrozumienia pro-
testatorów naiwnych, że zastosowa-
nie praw francuskich w Alzacji i Lo-
taryngii nie jest bynajmniej środ-
kiem prześladowania i nietolerancji.
Wszyscy dobrzy Francuzi powin-
ni pożądać dojścia do zasymilowa-
nia się.

Piotr la Mazière.

MINISTER SKRZYŃSKI OBJĄŁ URZĘDOWANIE.

Warszawa, 30 lipca. (Tel. G. L.)
Dziś o godz. 11 przedpołudniem
w Ministerstwie spraw zagranic-
znych odbyło się pożegnanie przez
urzędników ustępującego Ministra
spraw zagranicznych p. Maurycego
Zamoyckiego. Pan Minister Zamoy-
ski wygłosił krótkie przemówienie
pożegnalne, na które odpowiedział
poseł pełnomocny dr. Karol Bertoni.
O godz. 12 objął urządowanie
p. Skrzyński.

Z KOMISJI ROLNEJ.

Warszawa, 30 lipca. (Tel. G. L.)
Komisja rolna pod przewod-
nictwem posła Kowalczyka roz-
patrywała poprawki Senatu do u-
stawy o ochronie drobnych dzier-
żawców. Przyjęto poprawkę Se-
natu, określając termin, do któ-
rego ustawa ma obowiązywać, t. j.
do 1. października 1930 (przedtem
było do czasu uwłaszczenia dzier-
żawców). Ponadto przyjęto po-
prawkę Senatu, zmieniającą cza-
sokres wypowiedzenia dzierżawy z
jednego roku na sześć miesięcy, w
tych wypadkach, gdzie dzierżawa
zgodnie z ustawą będzie wypowie-
dziana. Wszystkie inne poprawki
Senatu odrzucono.

REHABILITACJA KATYLINY.

Wielka sensacja literacka w Rzymie.
Rzym, 30. lipca. (Tel. G. L.) Ży-
wa sensacja wywołała tu książka
historyka i adwokata Trozzi, który
w wielkiej monografii, poświęconej
Katylinie, przedstawia jego działal-
ność w zupełnie nowym świetle.
Katylina — według badań Trozzie-
go — był oilara intryg i opinia, jaka
o nim wygłaszali Ciceron i inni
wrogowie, nie ma w sobie nic słu-
żności. Katylina należał do wielkich
trybunów ludu rzymskiego i tylko
przez dziwny zbieg okoliczności na-
zwisko jego stało się synonimem
zbrodni. Książka Trozziego roz-
chwytywana jest w tysiącach e-
gzemplarzy, głównie dlatego, że
niektórzy posadzają autora o próbę
przeprowadzenia analogii między
obecną sytuacją w Rzymie a c-
becną.

Czytanie

„Szczutka”

Garść wieści z klubów i kuloarów sejmowych.

KONFERENCJA MARSZAŁKA RATAJA Z MIN. SKRZYŃSKIM. —
SESIJA SEJMU BĘDZIE DZIŚ ODRZĄŻONA. — MOŻLIWOŚĆ JESZ-
CZE JEDNEGO POSIEDZENIA JUTRO. — OSTRA ODPOWIEDZ P.
WALERONA NA LIST P. THUGUTTA. — WYBORY PREZESA W
KLUBIE WYZWOLENIA. — SPRAWA UNIwersYTIETU RUSKIEGO.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 31. lipca.

W dniu wczorajszym — jak się
dowiaduje Wasz korespondent —
Marszałek Sejmu p. Rataj odbył
wyczerpującą konferencję z Min.
spraw zagr. p. Skrzyńskim. Na kon-
ferencji tej doszło do uzgodnienia
poglądu co do tego, że p. Skrzyński
na posiedzeniu dzisiejszem nie wy-
głosi „expose” o polityce zagranic-
znej i położeniu międzynarodo-
wym, potwierdziła się więc w całej
pełni wiadomość co do tego, już
wczoraj przezeń w „Gazecie
Lwowskiej” podana.

P. Premier Grabski porozumiał
się z p. Marszałkiem Ratajem co do
kalendarium sejmowego w tym kie-
runku, że na dzisiejszem posiede-
niu plenum nastąpi odroczenie sesji
sejmowej. Wobec gotującej się in-
terpelacji PPS. w sprawie 10-go-
dzinnego czasu pracy, ustalono, że,
o ile przeszedłby wniosek co do o-
twarcia nad odpowiedzią Rządu na
te interpelacje dyskusji i dyskusja
istotnie się rozpoczęła — jeszcze
jedno posiedzenie odbyłoby się ju-
tro.

W ostatnim numerze tygodnika
„Wyzwolenie” ukazała się odpo-
wiedź na znany list p. Thugutta
płora posła Andrzeja Walerona,
wysuwanego, jak wiadomo, na sta-
nowisko prezesa tego klubu. — Po-
seł Waleron konstatuje w swej od-
powiedzi, że „Wyzwolenie” ma
charakter lewicowego radykalnego
stronnictwa włosciańskiego i cha-
rakter ten musi zachować. Do osią-
gnięcia programu, związanego z
tym właśnie charakterem musi zda-
wać drogą walki, prowadzonej w
formach przez konstytucję dozwol-
onych. Walka ta zaostriżyła się, —
zdaniem p. Walerona — od chwili,
kiedy sfery kapitalistyczne opano-
wały nasze życie gospodarcze. Ka-
pital przedstawia w Sejmie naszym
prawica, a wobec programu zasad-
niczego „Wyzwolenia” i wobec o-
becnej sytuacji gospodarczej w Pań-
stwie jakiegokolwiek kompromisy te-
go klubu z prawicą są niemożliwe.
„Wyzwolenie” z prawicą musi wal-
czyć bez przerwy, a zawsze, kiedy
się tej taktyki trzyma, odnosi zwy-
ciństwo. Poseł Waleron stwierdza
dalej, że działalność posła Thugut-
ta, jako prezesa klubu popchnęła
„Wyzwolenie” ku odchyleniu od tej
linii, a zakończeniem tej polityki
kompromisowej był znany plan re-
konstrukcji gabinetu przez powoła-
nie doń posła Thugutta i Stanisła-

wa Grabskiego. P. Waleron prze-
prowadza następnie obszerną pole-
mikę ze znanymi argumentami po-
sła Thugutta uzasadniającymi moż-
ność kooperacji jego z Rządem i pi-
sze, że „prawica chciała dać Thu-
guttowi to, co jej się z ręki wymy-
kało, by w zamian za to opętać i
sparalizować „Wyzwolenie”. Autor
stwierdza dalej, że „Wyzwolenie”
opowiedziało się przeciw posłowi
Thuguttowi, że złożenie przezeń
presury było wykładnikiem obra-
żenia się przezeń na klub, a niemo-
żliwe jest chyba, aby kilkudziesięciu
posłów przepraszało p. Thugutta.
Poseł Waleron konkluduje ostatecz-
nie, że odchylenia i kompromisy p.
Thugutta były wpływem jego cho-
roby, poczem kończy wezwaniem:
„Baczność Bracia chłopcy — walka
z prawicą trwa nadal, a klub nasz
w tej walce stoi niezachwiany”.

W kołach politycznych uważają,
że powyższy artykuł p. Walerona
wobec tego, że wysuwają go w klubi-
bie na prezesa, musi być uważany
za jego wyznaczenie wiary, a zarazem,
że oddaje on swym tonem dokład-
nie nastroje większości klubu.

Wobec tego utrzymują, że „wa-
żać należy iż w stanowisku „Wyz-
wolenia” nastąpiło bardzo znaczne
przesunięcie na lewo. — Dodać nale-
ży, że w dniu dzisiejszym odbędzie
się — jak już zaznaczyłem — posie-
dzenie „Wyzwolenia”, na którym na-
stąpi wybór prezesa. Największe
szanse ma podobno poseł Waleron,
w drugim rzędzie po nim wiceprez
klubu poseł Poniatowski, będący —
jak wiadomo — zwolennikiem poli-
tyki p. Thugutta.

W zeszłym tygodniu — jak już
Wam donosiłem — Rada Ministrów
uchwaliła między innymi projekt u-
stawy o uniwersytecie ukraińskim.
W pierwszych dniach sesji jesiennej
projekt ten będzie przedłożony Sej-
mowi. Przewiduje on dwie fazy spra-
wy: mianowicie utworzenie uniwer-
sytetu naprzód w jakiejś siedzibie
tymczasowej, następnie zaś przenie-
szenie go do siedziby stałej. Na razie,
celem jak najszybszego uruchomie-
nia fakultetów, ową siedzibą tym-
czasową urządzonoby przy jednym
z istniejących już uniwersytetów.
Siedzibę stałą utworzonoby nastę-
pnie w okresie późniejszym w jed-
nym z miast Małopolski Wschodniej
przy czem brane by były w pier-
wszym rzędzie pod uwagę Lwów,
Stanisławów i Halicz.

Z teatrów lwowskich.

Repertuar Teatru Wielkiego:
Czwartek, 31. lipca „Książniczka
Czardasza”, występ Gistrdt.

Repertuar Teatru Małego:
Czwartek, 31. lipca „Edukacja Bron-
ki”, występ M. Jednowskiego.

Uroczyste występy Ireny Solskiej.
Jutro, w piątek, dnia 1. sierpnia na sce-
nie Teatru Wielkiego rozpoczyna szereg
gościnnych występów Irena Solska.
Na pierwszy występ dana będzie świet-
na sztuka angielskiego twórcy komedjo-
wego Oskara Wilde’a „Wachlarz Lady
Windermere”.

Teatr Wielki, w dniu dzisiejszym,
w czwartek, na zakończenie sezonu
operetkowego daje ostatnie przedsta-
wienie operetki „Książniczka Czarda-
sza”.

Teatr Mały gra do niedzieli włącz-
nie doskonałą sztukę Stefana Krzy-
żewskiego „Edukacja Bronki” z udziałem
p. Marianną Jednowskiego w jego
popisowej roli Borezzy. Są to ostatnie
przedstawienia tej sztuki i ostatnie
występy naszego gościa, gdyż Teatr Mały
dla celów remontu od niedzieli będzie
zamknięty na kilka dni.

JAK SIĘ UPATWIA NAUPEŁ FO LAKOM NA LITWIE?

Kowno, 30 lipca. (Tel. G. L.)
„Dziennik Kowieński” zwraca u-
wagę na dwa ostre okólniki
min. oświaty Bystrasa. Jeden z
nich skreśla zupełnie z programów
szkolnych historję i literaturę Po-
lski. Drugi domaga się aby kan-
dydaci do gimnazjów polskich
poddawani byli egzaminowi ze
znajomości języka litewskiego
Warunek ten spowoduje, że 90%
wsępujących do gimnazjum pol-
skich będzie musiało rzec się
nauki ponieważ znajomość języka
litewskiego jest bardzo znikomą.

STANOWISKO RZĄDU WOBEC NAPASCI ŻYDOWSKICH.

Warszawa, 30. lipca. (Tel. G. L.)
Wobec gwałtownych wystąpień na-
cjonalistów żydowskich spręczy-
wanych w żądaniach posła Grün-
bauma, Rząd nie widzi możliwości zre-
alizowania swych zamierzeń w za-
kresie ustaw t. z. językowych w od-
niesieniu do kwestii żydowskiej. —
Rząd zajmie się jeszcze raz rozpa-
trzeniem tej sprawy.

„LWÓW” JEDZIE DO LONDYNU.

Gdańsk, 31 lipca. (Tel. G. L.)
Statek szkolny „Lwów” opuszcza
port gdański dnia 30 lub 31 lipca,
udając się z ładunkiem drzew i kło-
ców dębowych do Londynu. Ucz-
niowie szkoły morskiej zwiedzą
wystawę w Wembley. Powrót
„Lwowa” przewidywany jest je-
szcze przed październikiem.

LICZNE ARESZTOWANIA KO- MUNISTÓW W RUMUNJI.

Wiedeń, 30. lipca. (Tel. G. L.) Pra-
sa wiedeńska podaje dalsze szczegó-
ły o walce władz rumuńskich z ży-
wiolami przeciwpaiństwowymi. „Die
Stunde” donosi z Bukaresztu, że
wczoraj dokonano w Gałaczu, Bra-
ile i Kiszyniowie, wielu aresztowań
wśród przewodów Związków Za-
wodowych. W Kiszyniowie zasekwe-
strowano Dom robotniczy i zaare-
stowano majątek związków zawo-
dowych. — W Siedmiogrodzie zmi-
litaryzowano szereg przedsiębiorstw
objętych strajkiem. Władze zamie-
rzają wydać z granic Rumunii po-
nad 1.500 osób, szerzących niepoko-
j w państwie.

W DRODZE DO PALESTYNY FAŁSZOWALI DOLARY.

Wiedeń, 30. lipca. (Tel. G. L.)
Dzienniki donoszą, że policja are-
stowała 5 młodych ludzi pochodzą-
cych z Łodzi. Są to: Leon Glicen-
stein, Mendel Schulman, Natan
Pochner, Dudek Sternfeld i Samuel
Geistler. Dwo pierwszych oskarżo-
nych jest o rozpowszechnianie fał-
szywych banknotów dolarowych,
pozostali zaś o zbrodnię wymusze-
nia wobec pierwszych. Twierdzą
oni wszyscy, że znaleźli się w Wie-
dniu tylko w przejeździe i udają się
do Palestyny.

OLBRZYMA KLĘSKA FOWODZI W CHINACH.

Paryż, 30 lipca. (Tel. Gaz. L.)
„N. York-Times” donosi z Pekinu,
że prowincję północne Chin na-
wiedziła klęska powodzi. Około
1000 miejscowości zostało zalanych
wodą. Także Tiensin jest poważ-
nie zagrożony. Komunikacja kole-
jowa poprzerywana. Wyrządzone
szkody bardzo wielkie.

Przygotowania komunistów do przewrotu w Niemczech.

ZAMACH BYŁ PRZYGOTOWANY NA DZIEŃ 4 SIERPNIA. — SYGNAŁEM DO ROZRUCHÓW MIAŁO BYĆ ZAMORDOWANIE WYBITNEJ OSOBISTOŚCI POLITYCZNEJ W BERLINIE. — NIEPRZYJACIELE RUCHU ROBOTNICZEGO MAJĄ BYĆ ROZSTRZELANI. —

Berlin, 30. lipca. (Tel. G. L.) Dzienniki ogłaszają treść tajnej instrukcji komunistycznej na 4. sierpnia. W Monachium miało dojść do zamachu komunistycznego. Według instrukcji sygnałem rozruchów miało być zamordowanie wybitnej osobistości politycznej w Berlinie. W Hamburgu w 4 punktach miały się odbyć zabrania celem zrewoltowania dzielnic robotniczych. Następnie teren walki ma być przeniesiony do dzielnic burżuazji. Walka z policją ma być przeprowadzona na zasadach

wojskowych, jako ofienywa. Instrukcja zaleca przeprowadzenie jak największej ilości rewizji w domach burżuazji — w poszukiwaniu ukrytej broni. Nieprzyjacielem ruchu robotniczego mają być rozstrzelani, gdyż tylko „spożywając na cementarzu” nie stanowią niebezpieczeństwa dla proletariatu. Czułna uwaga ma być zwrócona na rozstawianie pogłoszek po myśli komunistów, do czego przedewszystkiem należy używać kobiet.

PRUSY PRZYGOTOWUJĄ SIĘ DO WOJNY ODWETOWEJ.

Gdańsk, 30. lipca. (Tel. G. L.) „Gazeta Gdańska” podaje z Królewca interesujące wiadomości o t. zw. Związkach patriotycznych, które obejmują trzydzieści różnych organizacji. Związki te przygotowują się do wojny odwetowej. Jest to t. zw. związek byłych wojskowych frontowych. Centrala tej organizacji ma powiedziane między innymi, że byli żołnierze frontowi są powołani do przygotowania powstania narodu niemieckiego i przywrócenia jego dawnej chwały. Wszystkie władze niemieckie w Prusach Wschodnich zarówno samorządowe jak i rządowe obowiązane są związkowi udzielać poparcia.

Kronika telegraficzna.

— Ministrem pełnomocnym i posłem nadzwyczajnym Estonii na Rumunię został mianowany dr. J. Lepik, siedziba państwa będzie w Warszawie.

— Rosta donosi z Paryża, w związku z informacjami „Matin” o decyzji rządu francuskiego uznania Sowietów, iż w kołach parlamentarnych obiegają pogłoski, że jednym z najpoważniejszych kandydatów na posła w Moskwie jest socjalista M. Mourier.

— Od dnia 1 września br. wejdzie w życie układ pomiędzy Austrią a Czechosłowacją w sprawie wprowadzenia bezpośredniej taryfy przesyłkowej. Od września towary czeskie wysyłane do Austrii i austriackie do Czechosłowacji nadawane będą bezpośrednio do stacji przeznaczenia.

— Z Moskwy donoszą, że rosyjski bank handlowy, jedyne prywatne przed zniszczeniem bankowe w Rosji, został u-ranizowany.

— Izba deputowanych rozpoczęła dyskusję nad kredytami dodatkowymi.

— Skupczyna zbierze się dnia 6 sierpnia. Na posiedzeniu tym wygłoszone będzie oświadczenie rządowe, poczem Izba odrzuci się na jeden miesiąc.

— Jak donosi „Temps”, Izba będzie obradowała od 31 bm., poczem zbierze się 16 września na dyskusję nad wynikami konferencji londyńskiej.

— Powstanie w Brazylii zostało stłumione.

— McKsyk uznał rząd sowieński.

— Do Marsylii przybył Zaglul-basza. Oświadczył on dziennikarzom, że podróż jego ma charakter prywatny.

SPORT.

Oświadczenie.

Ponieważ Wydział L. K. S. „Pogoni” nie dał żądanej satysfakcji Redakcji „Gazety Porannej” i „Kurjera Lwowskiego”, przeto z dniem dzisiejszym codzienne pisma lwowskie przestają zamieszczać komunikaty i recenzje z zawodów urzędowych przez L. K. S. „Pogon”.

Redakcje lwowskich pism codziennych: Chwili, Dziennika Ludowego, Gazety Lwowskiej, Gazety Porannej, Kurjera Lwowskiego, Słowa Polskiego i Wieku Nowego.

SIMMERING (Wiedeń) — HASMONEA 5:1 (2:1).

Trzecie zawody Simmeringu we Lwowie, dały drużynie wiedeńskiej zasłużone zwycięstwo. Goście wystąpili z Siwką na bramce. Urbanem na prawem i Viertlem na lewym skrzydle. Hasmonea z Gola na bramce.

W pierwszej połowie początkowo gra otwarta, później Simmering u-ciszała się pod bramką gospodarzy i ma przewagę do końca zawodów. Już w 5 min. Siuermarowi udało się z podania Birnbacha uzyskać pierwszą bramkę strzeloną ładnie w prawy róg. Mijno uzyskanego

punktu przez gospodarzy zwycięstwo Wiedeńczyków jest pewne, gdyż ciągle energicznie atakują i w 17 min. z rogu uzyskuje łącznik gołści wyrównującą bramkę. Trzy minuty później pada drugi goł dla Simmeringu, znówu przez prawego łącznika. Hasmonea podniecona chce wyrównać, ale wszystkie wypadki kończą się na obronie gości.

— Po pauzie znaczna przewaga gości, którzy przeważają miejscowych technicznie, taktycznie i jako też kombinacyjnie i uzyskują w różnych odstępach czasu 3 bramki i to w 9 min. przez Viertla, w 28 min. przez Danisa i piątą w 34 min. przez Horwatha (przy wybitnej pomocy Gody i Hocha z Hasmonea). Z powodu ciemności sędzia p. Praeger z Wiednia odgwiżdżuje zawody 8 minut wcześniej. — Z graczy wyróżnili się u gości Viertel, Danis i Musil. Ira w obronie słaby. U Hasmonei najlepszy Birnbach II. w obronie publiczności około 1500. Rogów 2-9 dla Sim. (Aleks)

JUBILEUSZ „SPORTU”.

Wyszedł z druku setny numer tego sympatycznego wydawnictwa, cieszącego się zasłużonym uznaniem w lwowskich kołach sportowych. Z okazji tej należy podkreślić zasługi wydawcy i redaktora „Sportu” prof. Wacka, który tygodnik ten, powołany do życia przez Spółkę Akc. Wyd. przejął ostatnio na siebie a przez cały czas trwa ia wydawnictwa nie szczędzi największych zabiegów a dziś ofiar osobistych, aby utrzymać przy życiu i wynieść na wysoki poziom dorównujący tego rodzaju wydawnictwom zagranicznym, czem przyczynił się niemało do ożywienia i rozwoju ruchu sportowego w naszym mieście. I jeśli Lwów może się dziś pochlubić, że wśród miast polskich zajmuje miejsce przodownicze na polu sportowym, to ma to w wielkiej mierze do zawdzięczenia inicjatywie, pracy i ofiarności tak bardzo zasłużonego redaktora „Sportu”. Numer jubileuszowy najlepiej świadczy o wartości wydawnictwa. Obok obfitych sportowych wiadomości aktualnych, przynosi doskonałą karykaturę, rysowaną przez Czernańskiego, przedstawiającą inwazję klubów wiedeńskich na Polskę oraz dobrze uchwyconą podobiznę Steuermana, znanego gracza Hasmonei.

Wydawnictwu, spełniającemu tak dobrze swoją rolę, jakoteż je-

go zasłużonemu redaktorowi składamy życzenia dalszego powodzenia.

Okruchy.

Pieniądz jest bajecznym nieprawdopodobnym, a jednak rzeczywistym tworem, który przybiera wszelkie postacie, wszędzie wleka się, a wiele może zdziałać... Raz wygląda on, jak skrzynia złota, drugi raz, jak majątek ziemski, jeżeli zechce, może przemienić się w karcianicę, albo fabrykę; jeżeli mu się podoba, może wziąć formę cennych klejnotów, strojnych salonów, nawet... pięknych kobiet! Pieniądz jednego dnia wlewa się do kopalni lub fabryki, napojując ją mchem i weselnością, drugiego dnia wpada do szynku, albo domu gry. Kiedy indziej stwarza szkołę, szpital, klasztor, w którym dusze czyście oddają się umartwieniom i marzą o Bogu. Dzisiejsi ludzie nie wierzą w cuda i śmieją się z demonów. Gdyby jednak z uwagą przypatrzyli się pieniądzw, przekonali by się, że jest to największy demon, a jego życie — pełne cudów.

BOLESŁAW PRUS
Kroniki życia.

EKONOMISTA

Transakcje na giełdzie lwowskiej.

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Lwów, 31. lipca.

Akcje niekotowane naogół zwyżkowane. Prócz Gazów, które cokolwiek się osłabiły, inne papiery podrożały. Silny popyt za Gazoliną (płacono do 2.35), Oikusem (do 0.85), Gazami wschod. i Jaworzmem. Podaż w niektórych gatunkach niewystarczająca. Ruch w akcjach kotowanych ożywiony. Zapotrzebowanie duże. Kurs naogół zwyżkowany. Poszukiwano Chodorów (przy braku towaru), Rakszawę, Oikos, Chybie, Zieleniewskiego. Podaż niedostateczna przy licznych zleceniach kupna.

Kursa walut słabsze przy zwiększonej podaży. Tendencja zwyżkowa. Usposobienie b. ożywione.

OBROTY W AKCJACH.

Bk. Przem. 0.66, 0.65 1/2, 0.65, 0.65-75, Bk. Hip. 0.75, 0.73, Z. B. K. 0.18, Browary 10.20, 10.15, 10.10, Chodorów 6.30, 6.35, 6.25, 6.43, 6.40, 6.38 Chybie 8.75, 9.00, 8.50, 9.10, Cegielski 0.85, 0.87, 0.90, Gafota 0.55, 0.52 Górka 18.25, Cnielów 0.86 0.87, Karpalit 1.80 2.00 1.80, 2.00, 2.05. Lokomotywy 0.75, Oikos 3.50 3.55, 3.60, Parowozy 0.55, 0.57, Pocisk 1.50, Nafta

0.58, 0.59, Rakszawa 3.50, Siersza Górna 5.90, 6.00, 5.95, Spółka Wydawnicza 0.50, Tespy 6.05, 6.10, 6.06, 6.07, Zieleniewski 10.75 10.60

OBROTY W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Arma 2.25, Akumulator 1.00, Azot 0.65, 0.63, 0.67, Bk. Ziemia (100) 0.09, Bruger 0.74, 0.75, 0.76, Elekir. n. Sanem 0.22, 0.20 1/2, 0.20, 0.21, Gazy 4.00, 4.02, 4.03, Gazy wschodnie 18.75 18.25, 18.00 17.75 Gazolina 2.18 2.20, 2.25 2.30, 2.32, 2.34, 2.35, Gazociągi 0.29, Jaworzno (100) 19.50, (25) 21.50, 20.75 21.00, 21.25, drobne 25.50, 25.75 Oikusz 0.80, 0.78 0.80, 0.81, 0.82, 0.83, 0.85 Schön 87.00, 88.00, 89.00, Węglówki 0.04 1/2, Superfosfat 10.10

Giełda zbożowa.

Lwów, 31. lipca.

Skromne obroty w pszenicy poza tem bez transakcji. Poszukiwane żyto, jęczmień browarniany i koniczyna biała. Na ogół brak podaży. Tendencja zwyżkowa utrzymuje się nadal. Usposobienie ożywione.

Giełdypozainwowskie

PRZEDGIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 31. lipca

Przem. 0.64, Zarob. 5.70, Zieleniewski 11.50, Chod. 6.25, Parowozy 0.53, Nafta 0.50. Tendencja słabsza.

PRZEDGIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, 31. lipca.

B. Z. S. Z 5.50, Pow. kred. 0.11, Chodorów 6.15, Cnielów 0.90, Zieleniewski 11.00, Cegielski 0.91, Parow. 0.50, Trzebinia żel. 1.00, Siersza G. 5.50 płacą, Tepege 3.20, Chybie 8.70, Tendencja mocna. Dolar 5.20. Tendencja utrzymana.

GIEŁDA ZURYCHSKA

Zurych. (PAT.) Notowania z dn. 31 b. m. Holandja 206.50; Nowy Jork 540 1/2; Londyn 23.75; Paryż 27.00; Medjol. 23.35; Praga 16.00; Budapeszt 0.0069; Bukaresz 2.35; Belgrad 6.49; Sofia 3.92; Wiedeń 0.0076 1/2.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 31. lipca.

Dziś tendencja lekko zniżkowa. Dol. amer. 5.19 do 5.20; dolary kanad. 4.93 do 4.94; korony czeskie 0.15 1/2, do 0.15 3/4; leje 0.02 1/2, do 0.02 1/2; franki franc. 0.27 do 0.27 1/2; franki szwajc. 0.92 do 0.94; funty szterl. 22.40 do 22.60 Ruble a 500 i a 100 za 100 tys. 000 zł. do 000 zł. Niemieckie tys. stare za 100 tys. 0000 do 00 zł.

Złoto: 20 kor. 21.80 do 21.90, 20 frank. 20.70 do 20.80; 20 mark. 23.80 do 24.00; 10 rubli 25.80 do 26.00 gr.

Srebro: kor. austr. 0.40 1/2, do 0.41 5 kor. austr. 2.04 do 2.06; floreny 1.02 do 1.03; ruble 1.68 do 1.70; kopiejki za rubel 0.65—0.66.

STACJE TELEFONICZNE GIEŁDY.

Sekretariat Giełdy. ul. Akademicka 1. 17. I. p. 294
Sala komisyjna Giełdy. ul. Akademicka 17 parter 191
Generalny Sekretarz: Dr. Marcell Paneth.
Biuro: Akademicka 1. 17. I. p. 103
Mieszkanie: 3 Maja 1. 12. II. p. 1034
Pokój Kmisarza giełdy. ul. Akademicka 17. parter 1919

Miley Johnson

Notowania kursów walut i dewiz zestawia podjęte notawom.

Ceny rozumieła się w złotych za
100 kg. bez podatku spożywczego,
miejscie stała załadowania.

Ученъ Zacharъ
Kuwъ Dekъ Niphe

Generalny Sekretarz Dr. PANETH

Urzędowa Cedula Giełdy Lwowskiej

Nr. 153.

Czwartek, 31. lipca 1924.

Notowania w złotych.

A. Kursa efektów:

Kategorie:	Wart. nom.	Ostatnia dywid.	Płatność:		Zadania:		Transakcje	Uwagi	Kategorie:	Wart. nom.	Dywid. 1923/1924	Płatność:		Zadania:		Transakcje	Uwagi
			Zł.	gr.	Zł.	gr.						Zł.	gr.	Zł.	gr.		
I. Papiery państwowe.																	
4% Państwowa pol. Prem. z r. 1920	1000	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
1 1/2% P. z r. 1922	10000	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
II. Listy zastawne.	110 złp	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
(bez kuponu bież.)																	
4% Banku hip. gal.	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
4 1/2% Bk kred. z. gal.	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
4 1/2% Banku Malop.	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
4 1/2% Bk hip. ziem.	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
4 1/2% Pol. Bk. kred.	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
4 1/2% Polak. Bk. kred.	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
4 1/2% Tow. kred. gal. ziemskie	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
III. Oblig.																	
(bez kuponu bież.)																	
4 1/2% K. P. Bk. kred.	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
4 1/2% Kom. P. B. kred.	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
4 1/2% K. lok. E. Bk. kr.	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
IV. Akcje.																	
a) Bankowe:																	
Akcja Zwiask.	280	140	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Akcja Hipotecy.	280	15000	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Handlowy w Poznaniu	1000	500	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Bank komercyjny	280	84	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Malopolski	280	140	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Powszechny kredytow.	280	140	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Przemysłowy	280	130	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Rollerzy S. A.	1000	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Ziemski kredytowy	280	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Ziemski	280	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Z. S. Z. w Poznaniu	1000	600	100%	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
I) Handlowe:																	
Impek Ska handlowa	140	90	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Polaki Glob	500	200	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Polbal	1000	520	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Polisat	1000	210	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Tokan	140	210	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Wawel	500	300	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Hurtownia kol. S. A.	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
c) Przemysłowe:																	
Acroleinia f. szt. n.	500	650	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Bracia Biskupscy	1000	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Brown Boveri Z. elekt.	1000	2000	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Browary lwowskie	500	2000	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Chodorow f. cukru	1000	2000	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Chybie f. cukru	1000	800	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Cegielnia	1000	1000	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Cumelów fab. porcel.	1000	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Fabryka Lokomotyw	140	1400	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Gajda fab. obuwia	140	834	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Gajda f. paln. nafty	110	500	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Gorka fab. cementu	1000	300	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Kabel T. R. Warz.	1000	1800	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Karpalit zakłady lit.	280	1800	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Krakas f. wód Krak.	140	200	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Krasa f. wód Krak.	1000	15000	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Marynin Z. p. o. rod.	1000	300	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Niemcewicz f. pap.	1000	4000	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Nitrat Zakł. chem.	1000	300	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Okoś Zakł. prz.-drz.	600	300	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Orlwein. K. warsz.	600	730	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Parowoz S. A. b. m.	600	200	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Pezet Pow. Zakł. bud.	600	1000	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Pocisk zakł. amun.	350	175	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Pocisk zakł. amun.	1000	500	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Porkule Ska natf.	600	350	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Pol. Natta prz. wiert.	600	400	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Pol. tow. budowlane	10000	3500	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Potega Tow. buty z.	140	280	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Ralszawa fab. suk.	500	300	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
„Rohn Ziellaki” Z. m.	200	40	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Sierza zakł. elekt.	140	300	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Sierza gdr. zakłady	200	54	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Spółka Akc. Wydaw.	200	54	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
„Sirem” Z. chem.	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
„Tehate” Tow. akc.	1000	700	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Tenere mtr. tekstyl.	700	350	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Tow. tow. ekspl. sol.	1400	350	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Trzebiele f. m. s. A.	140	250	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Urus fab. motorow.	600	1000	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Wild i Ska	600	600	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—
Zielonowiad z. masz.	1000	1070	—	—	—	—	—	—				—	—	—	—	—	—

Kronika.

Nasz feljeton.

Lwów, 31. lipca.

Zgodnie z ogłoszoną w swoim czasie zapowiedzią zamieszczenia przez nas szeregu utworów literackich pióra wybitnych autorów lwowskich, warszawskich oraz obcych — zamieściliśmy w dniach ostatnich w dziale feljetonowym „Gazety Lwowskiej” rzeczy Kazimierza Rychnowskiego, Michała Rollego, Brunona Jasieńskiego, Stanisława Rosowskiego, Michałiny Szwarcowny, doktora Eugenjusza Barwińskiego, Marii Kazeckiej, Tadeusza Peipera, J. Stycza, Henryka Copnika, Witolda Wandurskiego, Bohdana Janusza, Artura Swinarskiego i innych.

Ogłosiliśmy ponadto szereg utworów tłumaczonych pióra wybitnych artystów i poetów zagranicy mianowicie Francois Porché, Igora Siewierjanina, Guillaume Appolinaire'a, Tristana Bernarda, Kryłowa i De Roquebrune'a. Wreszcie zamieściliśmy „Gazeta Lwowska” wiele utworów najmłodszych naszych poetów i literatów, jak Jerzego Gierżabka, Zofii Krajewskiej, Henryka Bałku i in. W rubryce „Okrucy” ukazało się kilkadziesiąt wyjątków, urywków, aforyzmów, myśli itp. wybranych starannie z dzieł najznakomitszych naszych i obcych pisarzy.

W numerze dzisiejszym „Gazety Lwowskiej” rozpoczynamy drukować feljeton satyryczny pióra młodej a znakomicie już w opinii naszej czytającej publiczności zapisanej autorki głośnej satyry „Na ustach grzechu”, kryjącej się pod pseudonimem Magdaleny Samozwaniec. — W przeciągu najbliższych tygodni ogłosimy jeszcze wiele innych wybitnych utworów pióra autorów naszych i obcych, które mamy już w naszej ręce redakcyjnej.

Czwartek, 31. lipca. Rz. kat.: Ignacego. — Rz. kat.: Jemyljana. — Słow.: Rademira.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej udzielił exequatur p. Ernestowi Schmidtowni, konsułowi państwa niemieckiego, na obszarze województwa pomorskiego, z siedzibą w Toruniu.

Szef sztabu generalnego gen. Stanisław Haller rozpoczął urlop wypoczynkowy. Zastępuje go pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego generał brygady Kessler.

Wojskowa misja turecka w Polsce. Dnia 8. sierpnia przyjeżdża do Polski z Londynu via Gdańsk misja wojskowa turecka, która zabawi u nas około 8 tygodni. Celem przyjazdu jest poznanie obecnego stanu organizacji armii polskiej. Jest to pierwsza wizyta turecka w Polsce o charakterze militarnym. — Wojskowość czyni przygotowania do przyjęcia gości.

77-ma rocznica stracenia Włódniewskiego i Kapuścińskiego. W dniu dzisiejszym święci Lwów rocznicę męczeńskiej śmierci niezapomnianych szermierzów idei niepodległości Polski. Teofila Włódniewskiego i Józefa Kapuścińskiego, którzy za budzenie ducha patriotycznego wśród ludu w dzielnicy Małorockiej, zostali przez rząd austriacki skazani na haniebną śmierć na szubienicy. Lecz miejsce stracenia bohaterów stało się dla narodu tą świętą Gólgotą, od której szedł nieustanny blask miłości Ojczyzny, a doroczne obchody rocznicy ich śmierci świadczyły o niezatarłej pamięci i czci dla ich czynu i ich męczeństwa. Za spokojny duszy bohaterów odbyło się dziś w kościele archikatedralnym uroczyste nabożeństwo żałobne, z udziałem reprezentantów władz i stowarzyszeń, zaś dalszy ciąg uroczystego obchodu nastąpi o g. 6 wieczór u stóp kamienia pamiątkowego na Górze Stracenia.

Wydział Towarzystwa nieczestników powstania 1863/64 r. zaprasza rodaków na nabożeństwo, które się odbędzie 5. sierpnia w Bazylice Metropolitalnej o g.

MAŁY FELJETON.

Z FRANCUSKIEJ POEZJI WOJENNEJ.

FRANCOIS PORCHE.

„Le mal profond pousseait...”

Coraz głebiej korzenie w głąb ziemi-macierzy
zapuszczał nieszczęścia chwast,
rozrastał się wciąż bujniej i wyżej i szerzej. —
a już co dnia cios spadał dotkliwy i świeży
na biednych mieszkańców miast.

Śmierć tam kosiła żwawo. — co dnia silniej, prędy
Dzienniki podawały, do jakiej już nędzy
dochodził każdy lud.

Na wystawach błyszczały bezcenne kamienie
ale węgla już brakło, — mąka była w cenie,
o jakiej nie śniło się wprzód.

Jedni na nędzy ludzkiej robili majątki,
inni z płaczem ostatnie sprzedawali szczątki.

Kobiety widziały bluzy, kaftany robocze.
Czasem od nagłych wstrząśnień okno zadygotało;
padł pocisk — i mur się walił.

I wojna miała dwóch strasznych rywali:
rozpustę z nędzą, co szła za nią w ślad,
głuchaczem, skrycie, plan zbierając wszędzie,
Bo mniejsza o to, kto dziś kogoś będzie,
wyłebie tyko ten skoszony padł!

(„Le poème de la dévotion”).

Ułom. Kazimierz Rychnowski.

Wyrok w procesie krakowsk. zapadnie dziś o 4 pop. zostanie jednak ogłoszony dopiero jutro.

Kraków, 31. lipca godz. 1 p.
Dziś przed południem zakończył przewodniczący Markiewicz swoje „resume”. Przysięgli udali się następnie na naradę, która do tej chwili trwa.

Jak przypuszczają poinformowani, wyrok zapadnie dziś koło godz. 4-tej, wyrok zostanie jednak ogłoszony dopiero jutro rano.

9. we Lwowie za dusze straconych w tym dniu przed 60-ciu laty Romualda Traugutta i Towarzyszy.

Wycieczka studentów i studentek romuńskich w ilości 60 osób przyjeżdżała wczoraj z Bukaresztu do Warszawy.

Od 30 bm. Bank polski będzie płać 10,4 groszy za 1 gram srebra; zaś za monety, za 1 rubel srebrny 1,87 zł., za 1 markę niemiecką 0,52 zł., za 1 kor. austr. próby 835 0,43 zł., za 5 kor. austr. próby 900 2,24 zł. Ceny powyższe płacące będą jedynie za monety niestarte, wykazujące pełną wagę.

W porcie w Gdyni wykończony został barak na pomieszczenie emigrantów, który w Gdyni wsiadać będą na statki. W baraku odbywać się będzie rewizja emigrantów, tudzież wszelkie z ich wyjazdem związane formalności. Barak ma 40 m. długości, 20 m. szerokości.

Mianowania w kolejniectwie. Inż. Jakób Steuermark, st. komisarz w warsztatach głównych w Stryju, mianowany został kierownikiem oddziału wagonowego tychże warsztatów, a asystent Kazimierz Miętus z zarządu parowozowni średniej Lwów-Wschód, kierownikiem działu w parowozowni głównej w Stryju.

Rozmieszczenie podróżnych w przedziałach I—III. kl. Wobec słabego załadunku przedziałów I. kl. i celem zachęty podróżnych do korzystania z tych przedziałów M. K. Z. z ważnością od 15. lipca br. zarządziło co następuje: W wagonach bez miejscówek należy umieszczać w przedziałach kl. I po 4 osoby, a tylko w przedziałach kl. I, w których ławki budowane są dla 3 osób — po 6. W przedziałach należy umieszczać po 6 osób. W przedziałach kl. III, po 10 osób. W wagonach zas kl. III, których typ nie zezwala na umieszczenie 5 osób na jednej ławce, po 8 osób. Powyższe zasady należy także odpowiednio stosować do małych przedziałów (półprzedziałów). W wagonach szczególnego typu należy przy umieszczeniu podróżnych stosować się do właściwości danego wagonu.

(t). Postawie komunistycznej Łańcutki i Krikkiewicz przybyli onegdaj do Lwowa dla wygłoszenia na zapowiadzanym a niedoszłym do skutku, wiecu komunistycznym „sprawozdani poselskich”. Odpowiedź zarządu „Domu Narodnego” zrobiła im wielki zawód.

(t). Statystyka produkcji spirytusu w Polsce. W ostatniej kampanji czynnych było 1256 gorzelni, w których wyprodukowano ogółem 938 241 hektolitrow spirytusu. Z ilości tej przypada na

teren lwowskiej lżby skarbowej 239 gorzelni z produkcją 139950 hektolitrow spirytusu.

Ostre strzelanie. W dniach 8., 11., 12. i 19. sierpnia odbędzie się na „Błotach Zamarstynowskich” (Strzelnica bołowa) ćwiczenia wojskowe połączone z ostrym strzelaniem, oprócz dni poprzednio podanych. Ostrzega się P. T. Publiczność przed chodzeniem w okolicy zagrożonej i wzywa się P. T. Publiczność do ścisłego wykonywania poleceń rozstawionych posterunków bezpieczeństwa.

Dyrekcja P. K. P. we Lwowie donosi, że z dniem 1. sierpnia br. obejmie Dyrekcja lwowska w zarząd od Dyrekcji stanisławowskiej odcinek Lwów po Słobów (włącznie) szlaku Lwów—Stanisławów.

Kolejowa komunikacja towarowa pomiędzy Polską a Łotwą. Nowo wydane rozporządzenie Min. kolej żelaznych zmienia dotychczas obowiązujący przepis, który wymaga adresowania przesyłek przewożonych z Łotwy do Polski, wyłącznie do stacji, przy których istnieją wewnętrzne urzędy celne. Odtąd przyjmuje się w komunikacji z Łotwy do Polski nie tylko przesyłki adresowane do powyższych stacji, ale także do wszelkich innych stacji, bez takich urzędów celnych, jeżeli tylko droga przewoźna prowadzi przez Wilno, lub przez inną stację z wewnętrznym urzędem celnym, tak, aby obcy towar mógł być po drodze celony.

O wygodę dla podróżnych w klasie pierwszej. Celem zapewnienia większej wygody dla podróżnych w klasie pierwszej zarządziło M. K. Z. kolej żel., by w wagonach bez miejscówek umieszczano w przedziałach klasy pierwszej zawsze tylko po 4 osoby, z wyjątkiem przedziałów, w których ławki budowane są dla 3 osób, a w których przeto wygodnie siedzieć może 6 osób. Poprzednie zarządzenie, wedle którego wyznaczone dla podróżnych w klasie pierwszej bez wyjątku po 6 miejsc, zostało zniesione. Równocześnie unormowało Min. ilość miejsc w przedziale klasy drugiej na 8, a klasy trzeciej na 10, z wyjątkiem przedziałów klasy drugiej, w których ławki budowane są dla 3 osób, a klasy trzeciej z ławkami, których typ nie zezwala na umieszczenie 5 osób. W takich przedziałach należy więc wyjątkowo umieszczać po 6 osób w klasie drugiej, a po 8 osób w klasie trzeciej.

(H). Testament śp. Hugietowca, właśc.

ścielecki, znanej we Lwowie kawiarni „Avenue”. Śp. Hugietowca, której pogrzeb odbył się wczoraj, zapisała swą dużą realność o 20 pokojach Bursie terminatorów im. Dekiertha z tem, że gdyby Bursa zapisu tego nie przyjęła, przypadek on ma prezydentowi miasta p. Neumanowi. Wykonawcą testamentu jest dyr. Magistratu p. Józef Zawistowski.

Zmiana w klasyfikacji stacji kolejowych pod względem czynszów najmu. W nrze 151 „Gazety Lwowskiej” podana została klasyfikacja poszczególnych stacji kolejowych lwowskiego okręgu dyrekcyjnego pod względem opłat czynszu najmu za składowiska i magazyny. W klasyfikacji tej wprowadzono obecnie zmianę w ten sposób, że przeniesiono stację Stryj z kategorii drugiej (10 groszy) do kategorii trzeciej (8 groszy), zaś stację Brody, Posada Chyrowska i Zagórz skreślono z kategorii trzeciej i przeszerowano do kategorii czwartej (6 groszy).

(x). Nowy przyrząd dla nurków, sporządzony w Kiel, wypróbowywano w tych dniach na jeziorze Walchen w Bawarii. Przy pomocy tego przyrządu nurkowie mogli pracować jeszcze w głębokości 160 metrów pod wodą, czyli w głębokości o trzy razy prawie większej, niż to było możliwe dotychczas. Pracowali oni jeszcze w głębokości 140-metrowej przy świetle dziennym, które aż tutaj dochodziło, lecz odtąd musieli przy dalszym spuszczeniu się w głębie posługiwać się sztucznym światłem.

(x). Historyczna cęla. Cęla więzioną w twierdzy w Theresienstadt, w której był uwięziony Gawrył Princip, zabójca arcyksięcia Franciszka Ferdynanda, została w tych dniach na wieczne czasy zamurowana.

(x). Niebitywały upał nawiedził Algier. Jak donoszą stannad do rzymskiego „Osservatore”, panował tam przez dwa dni taki upał, że wszystkie zbiory w polu, w sadach i w ogrodach uległy zniszczeniu. Termometr wskazywał 65 stopni.

(x). Uczniowie mordcami. W Monachium uwięziono niedawno 16-letniego ucznia gimnazjalnego, Kesslera z powodu popełnienia dwóch brutalnych zabójstw morderczych. Jeszcze nie przebiegła wiadomość o tem areście, a policja kryminalna monachijska jest znów zajęta inną, niemniej sensacyjną aferą, której sprawcami są dwaj młodzieńcy, wśród nich jeden uczeń gimnazjalny. Zamordowali oni mianowicie niedaleko Monachium 14-letniego chłopaka, którego poprosił o zakłócenie i zrabawienie roweru, zbiegł.

(t). Schwytanie niebezpiecznych bandytów i sąd doraźny nad nimi. Policji lwowskiej udało się puchwić dwóch uczestników niebezpiecznej szajki bandytów, operującej intensywniej od miesiąca w powiecie lwowskim, haliwieckim i chodorowskim. Przypominamy o zbrojnym napadzie na karczmę A. Schlechtera (wzgl. S. Eichenau) w Laszkach Dolnych, pow. Bóbrka, dokonanym 26. czerwca, dalej o nieudzielnym napadzie na leśniczego Józefa Swobodę, wracającego 16 lipca z pieniędzmi wraz z gajowym M. Bożykiem przez las do Huzisk w pow. Bóbrka i o strzelaniu obu z karabinów i rewolwerów. Prócz tych zbrojnych napadów aresztowani mają na sumieniu cały szereg zbrodniczych sprawek. Trzeci członek bandy i tej hurszt. dezertier, który uciekł był za Zbrzez i na Zielone Święta br. powrócił i zorganizował tę bandę, niestety, zbiegł. Schwytani skonfrontowani z napadniętymi, przyznali się do czynów. Obaj stana przed sądem doraźnym. Dziś wyjechała na miejsce zbrodni komisja sądowa.

(t). Kieszonkowa złodziejkę tramwajowa w osobie Miny Reiter, 15 z ul. Stawowej 29 aresztowana za kradzież z kieszeni Wojciecha Posady 5 złotych.

(t). Z Zakładu obłąkanych zbiegł zid nieznany na razie nazwiska. Policja aresztowała go na ul. Rzeźnickiej, gdzie trzymał zbiegowisko.

(t). Głuchoniemy Ames Henryk za natrętne żebractwo aresztowany na ul. Długosza. Ames jest już policyjnie notowany.

(t). Na gorącym uczynku okradania sklepu A. Sapaka przy ul. Halickiej 4 schwytano Józefa Puszkę z ul. Źródłowej 7. Puszka otworzył dobranym kluczem stórę sklepu.

(t). Przez otwarte okno skradziono Marek Ilków, zam. przy ul. Willeckiej 62 garderobe, wartości 150 zł.

ROZMAITE CBWIESZCZENIA

Prezes Sądu okręgowego.
Tarnów, dnia 28 lipca 1924.

Prezes Sądu Apelacyjnego.
Lwów, dnia 20 lipca 1924.

Sąd okręgowy cyw. Oddział VI.
Kraków, dnia 2 lipca 1924. 4564

Sąd okręgowy. Oddział V.
Sambor, dnia 5 czerwca 1924.

Prenumerata bez odosłania miesięcznie 3 zł. 50 gr., z odosłaniem lub pocztą miesięcznie 3 zł. 75 gr., zagranicą 5 zł. 50 gr. — Redakcja czynna od godz. 8 rano do 1 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt. — Redaktor naczelny przyjmuje od 1—3 popoł. — Listów niefrankowanych naleyście nie przyjmuje się — Rękopisów Redakcja i Administracja niezwracaia. — Konto P. K. O. 141.690.

EDMUNDA RIEDLA

LWÓW, ulica RUTOWSKIEGO liczba 3.

Firm. 39/24. Spółdzielnia 37. W re-
jeŝtrze handlowym spółdzielni przy fir-
mie Powiatowe Towarzystwo Zaliczko-
we w Brzozowie, spółdzielnia zarej-
strowana z ograniczoną odpowiedzial-
nością powiadamia się: Członkowie da-
niejszego zarządu ustąpił. Członkami
dyrekcji obecnie są: Marin Stanisław,
ks. Bielański Józef, Wojtuś Gerard.
Zastępca Borucki Władysław. 4504

Sąd okręgowy.
Sanok, 14 czerwca 1924.

TOWARZYSTWO Oszczędności i Kredytu w Drohobyczu, spółdzielnia zarejestrowana z ograniczoną odpowiedzialnością ogłasza niniejszem, że postanowiło rozwiązać i likwidację Towarzystwa. Wzywa się więc wszystkich wierzycieli, aby się zgłosili zaraz z swymi pretensjami do likwidatora p. Tauchemna Friedmana, ulica Mickiewicza 25 Drohobycz, w lipcu 1924. 4548-3

4544 Zastępca na Lwów
Robert GREBEL,
Lwów, Asnyka 3. t-l. 583

EDMUNDA RIEDLA

LWÓW, ulica RUTOWSKIEGO liczba 3.